

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ROMANYA
ARASINDA HUKUKİ KONULARDA
ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya (bundan böyle "Âkit Taraflar" olarak anılacaklardır),

Ulusal egemenlik, haklarda eşitlik ve Âkit Tarafların içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak,

Hukukî konulardaki adlî yardımlaşma alanında işbirliğini daha ilerletmek arzusu ile,

Bu Anlaşmanın akdedilmesine karar vermişler ve bu amaçla aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır;

KISIM BİR

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1-Amaç ve Tanımlar

(1) İşbu Anlaşmanın amacı, bir Âkit Tarafın vatandaşlarının, diğer Âkit Tarafın adlî makamları önündeki hukukî işlemlerinde yasal korunması, Âkit Tarafların adlî makamlarınca hukukî konularda karşılıklı adlî yardımın sağlanmasında işbirliği yapılması ve hukukî konularda mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi hususlarını düzenlemektir.

2) Bu Anlaşma kapsamında; "Hukuki konular" terimi, aile hukukunu da kapsayan özel hukuk davalarını ve ticaret hukuku davalarını ifade eder.

Madde 2- Yasal Korunma

(1) Bir Âkit Tarafın vatandaşları, diğer Âkit Tarafın adlî makamları önünde yapılan hukukî konulardaki işlemlerde, bu Âkit Tarafın vatandaşları ile aynı şartlarla yasal korunma hakkına sahip olacaklardır.

(2) Bir Âkit Tarafın vatandaşları diğer Âkit Tarafın adlî makamlarına, hukukî konularda dava açmak için bu Âkit tarafın vatandaşlarının tabî olduğu şartlarla serbestçe müracaat hakkına sahip olacaklardır.

(3) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde idare merkezi bulunan ve bu Âkit Tarafın mevzuatına uygun olarak kurulmuş tüzel kişiler, işbu Anlaşmanın hükümlerinden yararlanma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 3- İletişim Yolları

(1) İşbu Anlaşmada aksi öngörülmediği takdirde, Âkit Tarafların adli makamları birbirleriyle Âkit Taraflarca tayin edilen Merkezî Makamlar aracılığı ile iletişim kuracaklardır. Türkiye Cumhuriyeti yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığı'dır. Romanya yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığı'dır.

(2) İşbu Anlaşma hükümleri diplomatik veya konsolosluk kanalı ile iletişim kurulmasına engel teşkil etmeyecektir.

(3) İşbu Anlaşma kapsamında; adli makamlar, her bir Âkit Tarafın iç hukukuna göre belirlenecektir.

Madde 4- Dil

(1) Merkezî Makamlar birbirleriyle talepte bulunulan Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce iletişim kuracaklardır.

(2) Adli yardım talepleri ve ekli belgeler, talepte bulunan Âkit Tarafın dilinde düzenlenecek ve bunlara talepte bulunulan Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce yapılmış onaylı tercümeleri eklenecektir.

(3) Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi sonucu elde edilen belgeler, talepte bulunulan Âkit Tarafın dilinde iletilecektir.

Madde 5 - Bilgi Değişimi

Âkit Tarafların Adalet Bakanlıkları, talep üzerine, işbu Anlaşmaya konu teşkil eden adli sorunlarla ilgili olarak ülkelerindeki mevzuat ve uygulamalar hakkında birbirlerine bilgi vereceklerdir.

KISIM İKİ

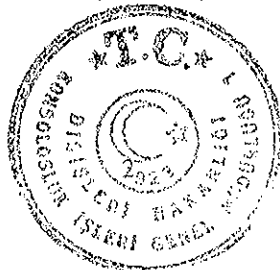
ADLİ YARDIMLAŞMA

BÖLÜM 1

HUKUKİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA

Madde 6 – Yardımın Kapsamı

Âkit Tarafların adli makamları, hukukî konularda özellikle belgelerin tebliği, tarafların ve tanıkların dinlenmesi, bilirkişi incelemesi hususlarında ve Âkit Tarafların mevzuatlarında öngörülen diğer herhangi bir adli işlemin yerine getirilmesinde birbirlerine yardım sağlayacaklardır.

Madde 7- Talebin İçeriği

(1) Bir adli yardım talebi şu hususları ihtiva edecektir:

- a) Eğer bilinmekte ise; talepte bulunan adli makam ve talepte bulunulan adli makamın adı;
- b) Adli yardımı gerekli kılan davanın niteliği;
- c) Davanın taraflarının isim ve adresleri -tüzel kişilerde bunların isimleri ve idare merkezleri- ve varsa, temsilcilerinin isim ve adresleri;
- d) Eğer talebin konusu belgelerin tebliğine ilişkin ise, muhatabın tam adresi ve tebliğ edilecek belgeler;
- e) İfadelerine başvurulacak kişilerin isim ve adresleri ile eğer mevcutsa doğum tarihleri, vatandaşlıkları ve meslekleri;
- f) İfadelerine başvurulacak kişilere yöneltilecek sorular;
- g) Sağlanacak delilin niteliği veya yerine getirilecek diğer adli işlem;
- h) Talebin yerine getirilmesi için gerekli diğer bilgiler;
- i) İncelenecek diğer hususlar veya belgeler.

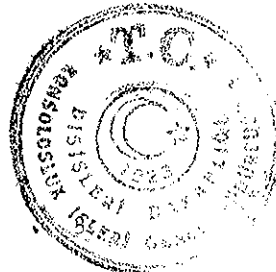
(2) Bir adli yardım talebi, talepte bulunan makam tarafından imzalanacak ve resmî olarak mühürlenecektir. Talebe ekli belgeler, talepte bulunan Âkit Tarafın hukukuna göre onaylanacaktır.

Madde 8- Yardımın Usulü

(1) Talepte bulunulan Adli makam, talebin yerine getirilmesinde kendi mevzuat hükümlerini uygulayacaktır. Bununla birlikte, söz konusu Adli makam, talepte bulunan adli makamın özel bir usul veya yöntem izlenmesini istemesi durumunda, talepte bulunulan Âkit Tarafın iç hukukuna aykırı olmamak şartıyla bu usul veya yöntemi takip edecektir.

(2) Talepte bulunan adli makamın istemesi durumunda, ilgili tarafların ve eğer varsa temsilcilerinin hazır bulunabilmeleri için, işlemlerin yapılacağı tarih ve yer hakkında bilgi verilecektir.

(3) Talepte bulunulan adli makam, talebin yerine getirildiğini tespit eden belgeleri talepte bulunan adli makama gönderecek veya talebin yerine getirilemediği durumlarda bunun sebepleri hakkında talepte bulunan makama bilgi verecek ve tüm ekleri iade edecektir.

(4) Talepte bulunulan Âkit Taraf, kendi ülkesinde adlî yardım talebinin yerine getirilmesi sebebiyle yapılan bütün masrafları üstlenecek ve bu masrafların ödenmesini talep etmeyecektir.

Madde 9- Yardımın Reddi

Bir adlî yardım talebinin yerine getirilmesi, talepte bulunulan Âkit Tarafın egemenliğine, güvenliğine ve kamu düzenine zarar verebilecek nitelikte görülmekte ise böyle bir talebin yerine getirilmesi reddedilebilir.

Madde 10 - Dokunulmazlık

(1) Talepte bulunan Âkit Tarafın bir adlî makamı huzurunda hazır bulunmak üzere çağrılan bir tanık veya bilirkişi hakkında, hangi uyrukta olursa olsun, Âkit Tarafın ülkesinde, bu Taraf ülkesine girmeden önce vukuu bulan herhangi bir mahkumiyet veya fiilden dolayı kovuşturma yapılamaz veya tutuklanamaz veya kişisel özgürlüğü hakkında diğer herhangi bir kısıtlama getirilemez. Bir tanık veya bilirkişi, tanıklık beyanı ya da bilirkişilik görevinden dolayı ayrıca kovuşturmayla, tutuklamaya ya da mahkûmiyet cezasının uygulanmasına da tâbi tutulmayacaktır.

(2) 1. fıkradaki dokunulmazlık, tanık veya bilirkişinin ülkeyi terk etme olanağı bulunduğu halde adlî makamlarca hazır bulunmasının artık gerekmediği kendisine bildirildiği tarihten itibaren 7 günlük sürenin sonunda Talepte bulunan Âkit Tarafın sınırlarını terk etmemesi ya da terk ettiği halde kendi isteği ile geri dönmesi halinde sona erecektir.

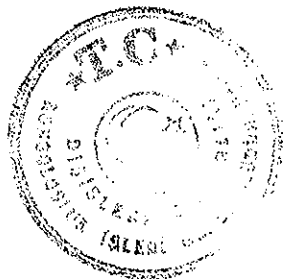
(3) Bir tanık veya bilirkişi için çıkarılan çağrı yazısında, talepte bulunan Âkit Tarafın mevzuatında seyahat, ikamet masrafları ve bilirkişilik ücretinin ödenmesi için öngörülen şartlar belirtilecektir. Böyle bir kişinin talebi üzerine, yol ve ikamet giderlerinin karşılanması için talepte bulunan adlî makamca bir avans ödenecektir.

BÖLÜM 2

BELGELER

Madde 11 – Belgelerin Gönderilmesi

Bir Âkit Taraf adlî makamının talebi üzerine, diğer Âkit Taraf, talepte bulunan Âkit Tarafın vatandaşlarının şahsî durumlarına ilişkin kayıtların, şahsî işleri ve menfaatleri ile ilgili diğer belgelerin suretlerini tercümesiz ve ücretsiz gönderecektir.

Madde 12 – Belgelerin Geçerliđi

1. Âkit Taraflardan birinin ÷lkesinde düzenlenmiř veya onaylanmıř ve resmî mühür taşıyan belgeler diđer Âkit Tarafın bir adli makamı önündeki işlemlerde tasdikten muaf tutulacaktır.
2. Âkit Taraflardan birinin resmî makamlarınca düzenlenen belgeler, diđer Âkit Taraf ÷lkesindeki resmî belgelerle aynı güce sahip olacaktır.

BÖLÜM 3

YARGILAMA MASRAFLARI VE TEMİNATTAN MUAFİYET (JUDICATUM SOLVI)

Madde 13 – Teminattan Muafiyet (Judicatum Solvi)

Bir Âkit Tarafın vatandaşları, diđer Âkit Tarafın adli makamları önündeki işlemlerinde, salt yabancı olmaları veya diđer Âkit Taraf ÷lkesinde ikametgâhları bulunmamasından ötürü teminat akçesi (judicatum solvi) vermekle yükümlü tutulmayacaklardır.

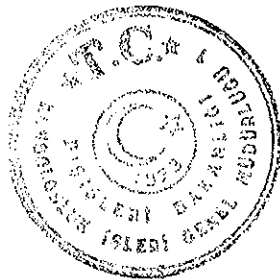
Madde 14 – Adli Müzaheret

(1) Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, diđer Âkit Tarafın ÷lkesinde yargılama harç ve masraflarının ödenmesi için, bu Tarafın vatandaşları ile aynı şartlar altında adli yardımdan yararlanmaya hak kazanacaklardır.

(2) İşbu Anlaşma gereğince adli müzaherete, başvuruda bulunanın ekonomik, ailevi ve şahsi durumlarını gösteren belgelere bađlı olarak hak kazanılacaktır. Belgelerin düzenlenişinde, başvuruda bulunanın ikamet ettiđi Âkit Tarafın hukuku veya başvuruda bulunan her iki Âkit Taraf ÷lkesinde ikamet etmemekte ise vatandaşı olduđu Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır.

Madde 15 - Süreler

Eđer bir Âkit Tarafın adli makamı, diđer Âkit Tarafın ÷lkesinde ikamet etmekte olan bir kişiye bir işlemi yapması için belli bir süre vermiş ise, bu süre belgelerin söz konusu kişiye tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlayacaktır.

KISIM ÜÇ

KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ

Madde 16 – Tanıma ve Tenfizin Amacı

(1) Âkit Taraflar, diğer Âkit Taraf ülkesinde verilmiş aşağıda gösterilen kararları, işbu Anlaşma hükümlerine uygun olarak kendi ülkelerinde tanıyacak ve tenfiz edeceklerdir:

- a) Hukukî konularda verilmiş mahkeme kararları;
- b) Cezaî konularda tazminata ilişkin olarak verilmiş mahkeme kararları.

(2) Bu Kısım hükümleri, hukukî konularda bir mahkeme önünde yapılmış veya mahkemece onaylanmış sulh anlaşmalarına da uygulanacaktır.

(3) Ancak işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra verilen kararlar, bu Anlaşma hükümleri uyarınca tanıma ve tenfize tâbi olacaktır.

Madde 17 – Tanıma ve Tenfizin Şartları

İşbu Anlaşmanın 16. maddesinde belirtilen kararlar, kararın verildiği Âkit Taraf hukuku uyarınca kesin ve icra edilebilir olduğu takdirde tanınacak ve tenfiz edilecektir.

Madde 18- Tanıma ve Tenfizin Reddi

Bir kararın tanınması ve tenfizi aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde reddedilebilir:

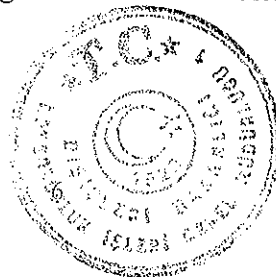
(1) Kararın tanınması ve tenfizi, tanıma ve tenfiz talepte bulunulan Âkit Tarafın kamu düzenine açıkça aykırı ise;

(2) Davanın tarafları savunma hakkından yoksun bırakılmış ve kendilerine mahkeme önüne çıkmak için usulüne uygun şekilde tebligat yapılmamış ve bizzat iddialarını ileri sürme ve savunma yapma imkânsızlıkları halinde kendilerine temsil edilebilme olanağı tanınmamış ise;

(3) Karar, tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın mahkemelerinin münhasır yetkisine giren bir konuda verilmiş ise;

(4) Aynı taraflar arasında, aynı sebep ve konuya dayalı olarak;

a) Tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Taraf mahkemesinde daha önce açılmış ve görülmekte olan bir dava, veya

b) Talep edilen Âkit Taraf mahkemesince sonuçlandırılmış nihâf bir karar mevcut ise.

Madde 19 – Tanıma ve Tenfiz Usulü

(1) Tanıma ve tenfiz başvurusu, tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın yetkili mahkemesine, tanıma ve tenfiz talep eden tarafından bizzat ya da yasal temsilci aracılığıyla doğrudan yapılacaktır.

(2) Başvuruya aşağıdaki belgeler eklenecektir:

a) Kararın kesinleşmiş ve icra kuvvetini haiz olduğunu tevsik eden bir şerh ile tam ve aslına uygunluğu onaylanmış bir örneği;

b) Karar gıyapta verilmiş ise, gıyabında karar verilen tarafın usulüne uygun olarak çağrıldığını tespit eden gerekli belgelerin aslı veya onaylanmış örnekleri;

c) Bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen başvuru ve belgelerin, kararın tanınmasının ve tenfizinin talep edildiği Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce onaylanmış çevirisi.

Madde 20 – Uygulanacak Hukuk

(1) Kararların tanınması ve tenfizine ilişkin usule, tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır.

(2) Tanıma ve tenfize karar veren mahkeme, sadece işbu Anlaşmanın 17-19. maddelerini göz önünde tutacak ve kararın esasını incelemeyecektir.

Madde 21 – Para ve Eşyanın Transferi

İşbu Anlaşmanın tanıma ve tenfize ilişkin hükümleri, Âkit Tarafların yabancı bir kararın icrası sonucu elde edilen para ve eşyanın yurtdışına transferi ile ilgili mevzuat hükümlerine hâlel getirmeyecektir.

KISIM DÖRT

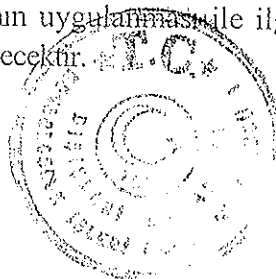
NIHÂF HÜKÜMLER

Madde 22 – Uluslararası Belgelerle İrtibat

İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların katılmış olduğu veya katılacağı bu Anlaşma ile düzenlenen konulara ilişkin hükümleri içeren diğer uluslararası belgeleri ihlâl etmeyecektir.

Madde 23 – Sorunların Çözümü

Âkit Taraflar arasında işbu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar, diplomatik kanaldan çözümlenecektir.

Madde 24– Yürürlüğe Giriş ve Geçerlilik

(1) İşbu Anlaşma, Âkit Taraflarca onaylanacak ve onay belgelerinin teati edilmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

(2) İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte 25 Kasım 1968’de Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Cezai İşlerde Adli Yardım Sözleşmesi” sona erecektir.

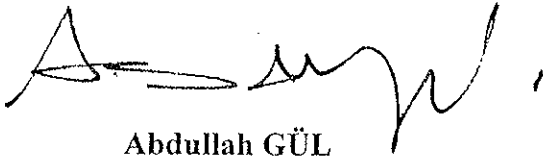
(3) İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

(4) Her Âkit Taraf, yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu halde Anlaşma, diğer Âkit Tarafın yazılı bildirimini aldığı tarihten itibaren on iki aylık süre boyunca yürürlükte kalacaktır.

İşbu hükümlerin kanıtı olarak Âkit Tarafların yetkili temsilcileri işbu anlaşmayı imzalamışlardır.

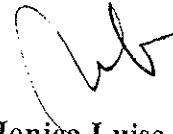
Ankara’da 28 Eylül 2005 günü her biri Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olan tüm metinler aynı derecede geçerlidir. Yorumda aykırılık halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

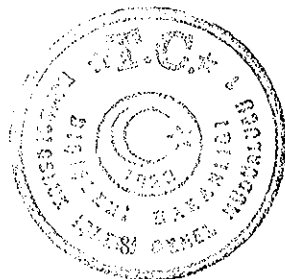

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

ROMANYA
ADINA

Monica-Luisa MACOVEI
Adalet Bakanı

**AGREEMENT
BETWEEN THE REPUBLIC OF TURKEY AND ROMANIA
ON LEGAL ASSISTANCE IN CIVIL MATTERS**

The Republic of Turkey and Romania hereinafter referred to as "Contracting Parties",

On the basis of the principles of national sovereignty, equality of rights and of non-interference in the internal affairs of Contracting Parties,

Wishing to further promote their cooperation in the field of legal assistance in civil matters,

Have decided to conclude this Agreement and for this purpose they agreed on the following;

CHAPTER ONE

GENERAL PROVISIONS

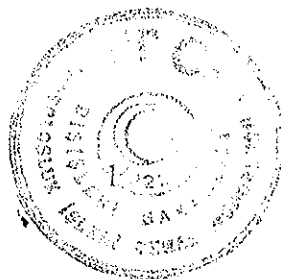
Article 1 - Purpose and definitions

(1) The purpose of the present Agreement is to regulate the legal protection of nationals of one Contracting Party in civil proceedings before the judicial authorities of the other Contracting Party, and the co-operation of judicial authorities of Contracting Parties in providing mutual legal assistance in civil matters and the matters of recognition and enforcement of court decisions in civil matters.

(2) For the purpose of this Agreement, the term of "civil matters" shall cover civil law cases, including family law cases, and commercial law cases.

Article 2 – Legal protection

(1) Nationals of one Contracting Party shall be entitled to legal protection in the proceedings before the judicial authorities of the other Contracting Party in civil matters on the same conditions as if they themselves were nationals of that Contracting Party.

(2) Nationals of one Contracting Party shall be entitled to free access to judicial authorities of the other Contracting Party to lodge claims in civil matters on the same conditions as if they themselves were nationals of that Contracting Party.

(3) Legal persons whose headquarters are located in the territory of one of the Contracting Parties and have been set up in accordance with the law of that Contracting Party shall be entitled to benefit from the provisions of the present Agreement.

Article 3 – Ways of communication

(1) Unless otherwise provided by the present Agreement, the judicial authorities of the Contracting Parties shall communicate with each other through the Central Authorities designated by the Contracting Parties. The Central Authority on the part of the Republic of Turkey is the Ministry of Justice. The Central Authority on the part of Romania is the Ministry of Justice.

(2) The provisions of the present Agreement shall not prevent the communication through diplomatic or consular channels.

(3) For the purposes of the present Agreement, the judicial authorities shall be determined in accordance with the internal law of each of the Contracting Parties.

Article 4 - Language

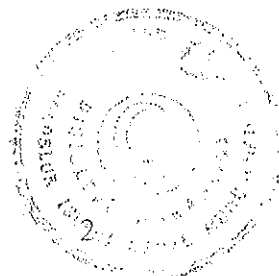
(1) The Central Authorities shall communicate with each other in the language of the requested Contracting Party or in English.

(2) Requests for legal assistance and their supporting documents thereof shall be drawn up in the language of the requesting Contracting Party and accompanied by certified translations into the language of the requested Contracting Party or into English.

(3) Any documents obtained through the execution of a request for legal assistance shall be transmitted in the language of the requested Contracting Party.

Article 5 – Exchange of information

The Ministries of Justice of the Contracting Parties shall, upon request, give information to each other on their law and practices in their countries with regard to legal problems that constitute the subject of the present Agreement.

CHAPTER TWO
LEGAL ASSISTANCE

Section 1

Legal assistance in civil matters

Article 6 – Scope of assistance

Judicial authorities of the Contracting Parties shall provide each other assistance in civil matters in particular serving documents, hearing parties and witnesses, examination of experts and performing any other judicial act under the legislation of the Contracting Parties.

Article 7 – Content of the request

(1) A request for legal assistance shall specify:

- a) The name of the requesting judicial authority and the requested judicial authority, if known;
- b) The nature of the proceedings for which assistance is required;
- c) The names and addresses of the parties to the proceedings - in the case of legal persons their names and headquarters - and the names and addresses of their representatives, if any;
- d) If the subject of the request is service of documents, the full address of the addressee and the documents to be served;
- e) The names and addresses of the persons to be examined and their date of birth, nationality and occupation, if available;
- f) The questions to be put to the persons giving evidence;
- g) The nature of the evidence to be obtained or other judicial act to be performed;
- h) Other information necessary to execute the request;
- i) Documents or other subjects to be inspected.

(2) A request for judicial assistance shall be signed and officially sealed by the requesting authority. Its supporting documents shall be certified according to the law of the requesting Contracting Party.

Article 8 – Procedures of assistance

(1) The requested judicial authority shall apply the provisions of its own law for the execution of the request. However, it will follow a request of the requesting judicial authority that a special method or procedure be followed, unless this is incompatible with the internal law of the requested Contracting Party.

(2) The requesting judicial authority shall, if it so desires, be informed of the time when, and the place where the proceedings will take place in order that the parties concerned, and their representatives, if any, may be present.

(3) The requested judicial authority shall send the documents establishing the execution of the request to the requesting judicial authority or shall inform the latter where the request is not executed, about the reasons thereof and shall return all the attachments.

(4) The requested Contracting Party shall bear all the costs incurred in its territory in the execution of the request for assistance and shall not claim the reimbursement thereof.

Article 9 – Refusal of assistance

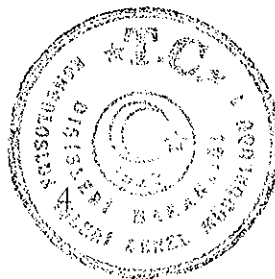
The execution of a request for legal assistance may be refused if it is deemed that granting such request would infringe sovereignty, security or public order of the requested Contracting Party.

Article 10 - Immunity

(1) A witness or expert, whatever his/her nationality, appearing on a summons before a judicial authority of the requesting Contracting Party shall not be liable to prosecution or detention, or subjected to any other restriction on his/her personal liberty, in the territory of the Contracting Party in respect of any act or conviction occurring before his/her arrival in that Contracting Party. A witness or expert shall also not be prosecuted, detained or subjected to execution of a sentence in respect of a witness testimony or an expert opinion.

(2) The immunity under paragraph (1) shall cease when the witness or expert, having had for a period of a seven consecutive days from the date when he/she was informed by the judicial authorities that his/her presence is no longer required an opportunity of leaving has nevertheless remained in the territory, or having left it, has returned voluntarily.

(3) The summons for witnesses or experts shall contain information about the conditions for the reimbursement of their travel expenses, subsistence allowances and expert fees under the law of the requesting Contracting Party. Upon request by such a person, an advance for travel and subsistence expenses shall be paid by the requesting judicial authority.

Section 2

Documents

Article 11 – Forwarding of Documents

Upon request of the judicial authority of one Contracting Party, the other Contracting Party shall forward copies of personal status certificates, other documents relating to personal affairs and interests of the nationals of the requesting Contracting Party, without translation and free of charge.

Article 12 – Validity of Documents

(1) Documents issued or certified and officially sealed in the territory of one of the Contracting Parties shall be exempted from any legalization in the proceedings before a judicial authority of the other Contracting Party.

(2) Documents issued by the official authorities of one of the Contracting Parties shall have the same force of official documents in the territory of the other Contracting Party.

Section 3

Exemption from payment of security (judicatum solvi) and costs of proceedings

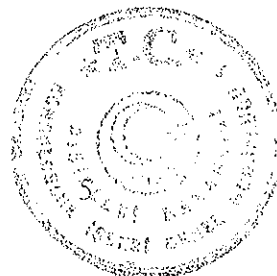
Article 13 – Exemption from payment of security (judicatum Solvi)

Nationals of one Contracting Party shall not be required to pay security (Judicatum solvi) in the proceedings before the judicial authorities of the other Contracting Party solely for the reason that they are foreign nationals or that they are not resident in the territory of that other Contracting Party.

Article 14 – Legal aid

(1) Nationals of one of the Contracting Parties shall be entitled to benefit from legal aid for payment of judicial charges and costs of proceedings in the territory of the other Contracting Party under the same conditions as the latter's nationals.

(2) The legal aid under the present Agreement shall be granted on the basis of documents evidencing the personal, familial and economic situation of the applicant. The form of documents shall be determined according to the law of the Contracting Party where the applicant resides, or, if he/she does not reside on the territory of either Contracting Party, according to the law of the Contracting Party whose national he/she is.

Article 15 - Deadlines

If the judicial authority of a Contracting Party sets a deadline for an action to be taken by a person having residence in the territory of the other Contracting Party, such deadline shall start from the date of service of documents to that person.

CHAPTER THREE

RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF JUDGEMENTS

Article 16 – Object of recognition and enforcement

(1) Contracting Parties shall recognize and enforce in their territory the following judgements rendered in the territory of the other Contracting Party in accordance with the provisions of the present Agreement:

- a) Court judgements in civil matters;
- b) Court judgements in criminal matters as far as they relate to compensation.

(2) Provisions of this chapter shall also be applied to the settlements in civil matters done before or approved by a court;

(3) Only judgements rendered after the entry into force of the present Agreement shall be subject to recognition and enforcement under its provisions.

Article 17 – Conditions of recognition and enforcement

Judgements mentioned in Article 16 shall be recognized and enforced if they are final and enforceable under the law of the Contracting Party where it has been rendered.

Article 18 – Refusal of recognition and enforcement

Recognition and enforcement of a judgement may nevertheless be refused in any of the following cases:

(1) If recognition and enforcement of the judgement is manifestly incompatible with the public order of the requested Contracting Party;

(2) If the parties of the proceedings have been deprived of the right to defend and have not been duly served of notice to appear before court and given opportunity to be represented where themselves have been unable to lodge claim and defence;

(3) If the judgement has been rendered on a subject which falls under the exclusive jurisdiction of the courts of the Contracting Party where recognition and enforcement is sought;

(4) If proceedings between the same parties, based on the same facts and having the same purpose:

a) are pending before a court of the requested Contracting Party and those proceedings are the first to be instituted, or

b) have resulted in a final judgement by a court of the requested Contracting Party.

Article 19 - Procedure of recognition and enforcement

(1) The application for recognition and enforcement shall be made by the party requesting recognition and enforcement in person or by legal representative directly to the competent court of the Contracting Party where recognition and enforcement is sought.

(2) The application shall be accompanied by the following documents:

a) a complete and authenticated copy of the judgement furnished with a certificate of finality and enforceability;

b) if the judgement was rendered by default, the originals or certified copies of the documents required to establish that the summons were duly served on the defaulting party;

c) a certified translation of the application and documents indicated in the sub-paragraphs (a) and (b) of this Article into the language of the Contracting Party where the judgement is sought to be recognized and enforced or into English.

Article 20 – Applicable Law

(1) The procedure for recognition and enforcement of judgements shall be governed by the law of the Contracting Party where recognition and enforcement is sought.

(2) The court which decides on recognition and enforcement shall only take into consideration the Articles 17 - 19 of this Agreement and shall not review the merits of the judgement.

Article 21 – Transfer of money and property

The provisions of the present Agreement relating to recognition and enforcement shall not prejudice the provisions of the law of the Contracting Parties concerning the transfer abroad of money and property obtained as a result of enforcement of a foreign judgement.

CHAPTER FOUR

FINAL PROVISIONS

Article 22- Relation with international instruments

The present Agreement shall not affect other international instruments containing provisions on the matters governed by this Agreement to which the Contracting Parties are, or shall become, Parties.

Article 23- Settlement of difficulties

Any difficulty which may arise in connection with the application of the present Agreement between the Contracting Parties shall be settled through diplomatic channels.

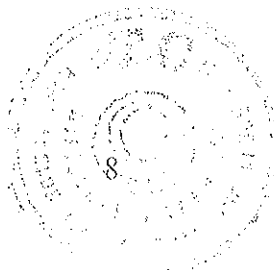
Article 24- Entry into force and validity

(1) The present Agreement shall be ratified by the Contracting Parties and enter into force 30 days after the exchange of the instruments of ratification.

(2) On the date of entry into force of the present Agreement "The Convention on Mutual Legal Assistance in Civil and Criminal Matters between the Republic of Turkey and the Socialist Republic of Romania" signed in Ankara on 25 November 1968 shall terminate.

(3) The present Agreement shall remain in force for an unlimited period.

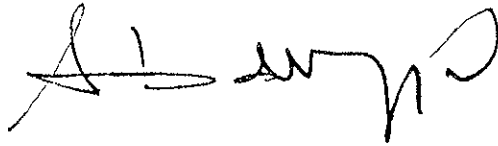
(4) Each Contracting Party may denounce the Agreement by giving a written notice. In that case the Agreement shall remain in force for the duration of twelve months from the date the notification of denouncement is received by the other Contracting Party.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done in Ankara on September 28, 2005, in two original copies, each one in Turkish, Romanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the
REPUBLIC OF TURKEY

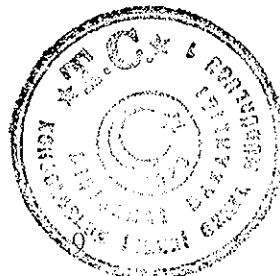

Abdullah GÜL
Deputy Prime Minister and
Minister of Foreign Affairs

For
ROMANIA

Monica Luisa MACOVEI
Minister of Justice

ACORD
ÎN TRE REPUBLICA TURCIA ȘI ROMÂNIA
PRIVIND ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ

Republica Turcia și România, denumite în continuare Părți Contractante,

în conformitate cu principiile suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne ale Părților Contractante,

în dorința de a dezvolta, în continuare, cooperarea în domeniul asistenței judiciare în materie civilă,

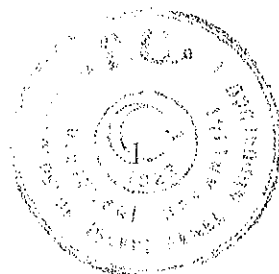
au hotărât să încheie prezentul Acord și, în acest scop, au convenit asupra următoarelor:

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1
Obiectul Acordului și definiții

(1) Obiectul prezentului Acord îl constituie reglementarea ocrotirii juridice, în materie civilă, a cetățenilor unei Părți Contractante, în fața autorităților judiciare ale celeilalte Părți Contractante și cooperarea judiciară între Părțile Contractante privind acordarea asistenței judiciare în materie civilă, precum și recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, în materie civilă.

(2) În sensul prezentului Acord, prin termenul „materie civilă” se înțeleg cauzele de drept civil, inclusiv cauzele de dreptul familiei și de drept comercial.

ACORD
ÎNTRU REPUBLICA TURCIA ȘI ROMÂNIA
PRIVIND ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ

Republica Turcia și România, denumite în continuare Părți Contractante,

în conformitate cu principiile suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne ale Părților Contractante,

în dorința de a dezvolta, în continuare, cooperarea în domeniul asistenței judiciare în materie civilă,

au hotărât să încheie prezentul Acord și, în acest scop, au convenit asupra următoarelor:

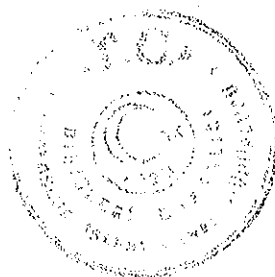
CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul Acordului și definiții

(1) Obiectul prezentului Acord îl constituie reglementarea ocrotirii juridice, în materie civilă, a cetățenilor unei Părți Contractante, în fața autorităților judiciare ale celeilalte Părți Contractante și cooperarea judiciară între Părțile Contractante privind acordarea asistenței judiciare în materie civilă, precum și recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, în materie civilă.

(2) În sensul prezentului Acord, prin termenul „materie civilă” se înțeleg cauzele de drept civil, inclusiv cauzele de dreptul familiei și de drept comercial.

Articolul 2 **Ocrotirea juridică**

(1) Cetățenii unei Părți Contractante beneficiază, în procedurile inițiate în fața autorităților judiciare ale celeilalte Părți Contractante, de ocrotire juridică, în aceleași condiții ca și cetățenii proprii ai acestei Părți Contractante.

(2) Cetățenii unei Părți Contractante au dreptul să se adreseze liber autorităților judiciare ale celeilalte Părți Contractante, în vederea formulării de acțiuni în materie civilă în aceleași condiții ca și cetățenii proprii ai acestei Părți Contractante.

(3) Persoanele juridice al căror sediu se află pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante și care au fost înființate în conformitate cu legea acestei Părți Contractante, beneficiază de prevederile prezentului Acord.

Articolul 3 **Modul de legătură**

(1) În afară de cazul în care prezentul Acord dispune altfel, autoritățile judiciare ale Părților Contractante vor comunica între ele prin intermediul autorităților centrale desemnate de Părțile Contractante. Autoritatea centrală pentru Republica Turcia este Ministerul Justiției. Autoritatea centrală pentru România este Ministerul Justiției.

(2) Prevederile prezentului Acord nu împiedică legătura pe cale diplomatică sau consulară.

(3) În temeiul prezentului Acord, autoritățile judiciare se vor stabili conform legii interne a fiecărei Părți Contractante.

Articolul 4 **Limba folosită**

(1) Autoritățile centrale vor comunica între ele în limba Părții Contractante solicitate sau în limba engleză.

(2) Cererea de asistență judiciară și actele anexate acesteia vor fi redactate în limba Părții Contractante solicitante și vor fi însoțite de traduceri certificate în limba Părții Contractante solicitate sau în limba engleză.

(3) Toate actele întocmite în îndeplinirea cererii de asistență vor fi transmise în limba Părții Contractante solicitate.

Articolul 5 Schimbul de informații

Ministerele de Justiție ale Părților Contractante își transmit, la cerere, informații privind legislația și practica lor judiciară, referitor la aspectele care formează obiectul prezentului Acord.

CAPITOLUL II ASISTENȚA JUDICIARĂ

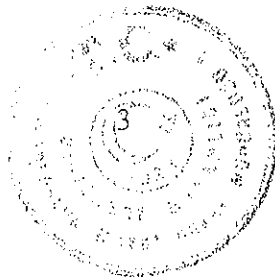
SECȚIUNEA I Asistența judiciară în materie civilă

Articolul 6 Obiectul asistenței

Autoritățile judiciare ale Părților Contractante își acordă asistență reciprocă în materie civilă, în special în ceea ce privește transmiterea documentelor, audierea părților, a martorilor și a experților, precum și îndeplinirea oricărui alt act judiciar, în conformitate cu legislația Părților Contractante.

Articolul 7 Conținutul cererii

- (1) Cererea de asistență judiciară va menționa următoarele:
- a) denumirea autorității judiciare solicitante și a autorității judiciare solicitate, dacă aceasta din urmă este cunoscută;
 - b) natura procedurii pentru care este solicitată asistența;
 - c) numele și adresa părților – în cazul persoanelor juridice, denumirea și sediul acestora – și numele și adresa reprezentanților acestora, dacă este cazul;
 - d) adresa completă a destinatarului și actele care se solicită a fi înmânate, dacă obiectul cererii îl constituie înmânarea de acte;
 - e) numele și adresa persoanelor care se solicită a fi audiate, data nașterii, cetățenia și ocupația acestora, dacă sunt cunoscute;
 - f) întrebările care vor fi puse persoanelor a căror audiere este solicitată;

g) natura probelor care trebuie obținute sau a altui act judiciar a cărui îndeplinire este solicitată;

h) alte informații necesare îndeplinirii cererii de asistență judiciară;

i) documente sau alte aspecte a căror analizare este solicitată.

(2) Cererea de asistență judiciară va fi semnată și va purta sigiliul oficial al autorității solicitante. Documentele anexă vor fi certificate conform legii Părții Contractante solicitante.

Articolul 8

Proceduri de asistență

(1) Autoritatea judiciară solicitată va aplica prevederile propriei legi în îndeplinirea cererii de asistență. Cu toate acestea, ea va da curs unei cereri a autorității judiciare solicitante care necesită folosirea unei proceduri sau metode speciale, cu excepția cazului în care aceasta este incompatibilă cu legea internă a Părții Contractante solicitate.

(2) Autoritatea judiciară solicitantă va fi informată, la cerere, despre data și locul de desfășurare a procedurilor, pentru ca părțile interesate și reprezentanții acestora, dacă este cazul, să fie prezente.

(3) Autoritatea judiciară solicitată va trimite documentele întocmite în îndeplinirea cererii autorității judiciare solicitante sau o va informa, în cazul în care cererea nu poate fi îndeplinită, menționând și motivele pentru aceasta și înapoiind actele anexate.

(4) Partea Contractantă solicitată va suporta toate cheltuielile efectuate pe teritoriul său pentru executarea cererii de asistență și nu va solicita rambursarea acestora.

Articolul 9

Refuzul asistenței judiciare

Executarea unei cereri de asistență juridică poate fi refuzată dacă se consideră că sunt încălcate suveranitatea, securitatea sau ordinea publică a Părții Contractante solicitate.

Articolul 10

Imunitate

(1) Martorul sau expertul, indiferent de cetățenie, care, fiind citat, se prezintă în fața autorității judiciare a Părții Contractante solicitante, nu va putea fi urmărit penal sau arestat ori supus vreunei alte măsuri privative de libertate, pe teritoriul Părții Contractante în legătură cu orice faptă sau condamnare care a avut loc înainte de sosirea sa pe teritoriul Părții Contractante respective. Martorul sau expertul nu va fi, de asemenea, urmărit penal, arestat și nici supus executării unei sentințe în legătură cu declarația sau opinia sa.

(2) Imunitatea prevăzută la paragraful (1) va înceta în cazul în care martorul sau expertul, beneficiind de o perioadă de 7 zile consecutive de la data de când a fost informat de către autoritățile judiciare că prezența sa nu mai este necesară, deși a avut posibilitatea de a părăsi teritoriul, a rămas, totuși, pe teritoriul Părții Contractante sau l-a părăsit și s-a întors de bună voie.

(3) Citația pentru martor sau expert va conține informații privind condițiile de rambursare a cheltuielilor de călătorie, diurnă și a onorariului de expert conform legii Părții Contractante solicitante. La cererea acestora, autoritatea judiciară solicitantă va achita un avans pentru cheltuielile de călătorie și diurnă.

SECȚIUNEA II

Documente

Articolul 11

Transmiterea actelor

La cererea autorității judiciare a uneia dintre Părțile Contractante, cealaltă Parte Contractantă va transmite copii ale certificatelor de stare civilă, alte acte privind drepturile și interesele cetățenilor Părții Contractante solicitante, fără traduceri și fără taxe.

Articolul 12

Valabilitatea actelor

(1) Documentele emise sau certificate și ștampilate oficial pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante vor fi scutite de orice formă de legalizare în cadrul procedurii care se desfășoară în fața unei autorități judiciare din cealaltă Parte Contractantă.

(2) Documentele emise de către autoritățile publice ale unei Părți Contractante vor avea aceeași forță probantă ca și documentele oficiale emise pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

SECȚIUNEA III

Scutirea de plata asigurării (*judicatum solvi*) și a cheltuielilor de judecată

Articolul 13

Scutirea de plata asigurării (*judicatum solvi*)

Cetățenii unei Părți Contractante nu vor trebui să plătească asigurare (*judicatum solvi*) în procedurile care se desfășoară în fața autorităților judiciare ale celeilalte Părți Contractante doar pentru motivul că sunt cetățeni străini sau că nu sunt rezidenți pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

Articolul 14

Asistența juridică gratuită

(1) Cetățenii unei Părți Contractante vor avea dreptul să beneficieze de asistență juridică gratuită, de scutirea de la plata taxelor judiciare și a cheltuielilor de judecată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în aceleași condiții ca și cetățenii proprii ai acestei din urmă Părți Contractante.

(2) Asistența juridică gratuită în temeiul prezentului Acord va fi oferită pe baza documentelor în care este prezentată situația personală, familială și economică a solicitantului. Forma documentelor va fi cea prevăzută de legea Părții Contractante unde locuiește solicitantul sau, în cazul în care acesta nu locuiește pe teritoriul nici uneia dintre Părțile Contractante, de legea Părții Contractante al cărui cetățean este.

Articolul 15

Termene

În cazul în care Autoritățile judiciare ale unei Părți Contractante stabilesc un termen limită pentru acțiunea unei persoane cu domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, termenul va începe să curgă de la data notificării documentelor acestei persoane.

CAPITOLUL III

RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA HOTĂRĂRIILOR JUDECĂTOREȘTI

Articolul 16

Obiectul recunoașterii și executării

(1) Părțile Contractante vor recunoaște și executa pe teritoriul lor următoarele hotărâri judecătorești pronunțate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în conformitate cu prevederile prezentului Acord:

- a) hotărâri judecătorești în materie civilă;
- b) hotărâri judecătorești în materie penală în măsura în care se referă la despăgubiri;

(2) Prevederile prezentului capitol sunt aplicabile și tranzacțiilor în materie civilă încheiate în fața autorităților judiciare.

(3) Sunt supuse recunoașterii și executării, în conformitate cu prevederile prezentului Acord, hotărârile judecătorești care au fost pronunțate după intrarea acestuia în vigoare.

Articolul 17

Condițiile recunoașterii și executării

Hotărârile prevăzute la Articolul 16 vor fi recunoscute și executate dacă sunt definitive și executorii potrivit legii Părții Contractante unde au fost pronunțate.

Articolul 18

Refuzul recunoașterii și executării

Recunoașterea și executarea unei hotărâri judecătorești poate fi refuzată în oricare din următoarele cazuri:

(1) Dacă recunoașterea și executarea hotărârii sunt vădit incompatibile cu ordinea publică a Părții Contractante solicitate;

(2) Dacă părțile obligate prin hotărâre au fost private de dreptul la apărare nefiind înștiințate cu privire la necesitatea prezentării în instanță pentru a formula cereri și apărări, iar în cazul în care acest lucru nu era posibil să li se fi dat posibilitatea de a fi reprezentate în proces;

(3) Dacă hotărârea a fost pronunțată în legătură cu o cauză care era de competența exclusivă a instanței Părții Contractante unde se dorește recunoașterea sau executarea;

(4) Dacă există un proces între aceleași părți, întemeiat pe aceleași fapte și având același obiect:

a) care să fie pe rolul unei instanțe a Părții Contractante solicitate, care a fost prima sesizată, sau

b) s-a pronunțat o hotărâre definitivă de către o instanță a Părții Contractante solicitate.

Articolul 19

Procedura recunoașterii și executării

(1) Cererea de recunoaștere și executare se va face de partea care solicită recunoașterea și executarea, personal sau prin reprezentant legal, direct la instanța competentă a Părții Contractante unde se solicită recunoașterea și executarea.

(2) Cererea va fi însoțită de următoarele documente:

a) copia completă și autenticată a hotărârii definitive și executorii;

b) dacă hotărârea a fost pronunțată în lipsă, originalele sau copiile certificate ale documentelor care dovedesc că partea lipsă a fost legal citată;

c) traducerea certificată a cererii și a documentelor prevăzute la literele a) și b) ale prezentului articol traduse în limba Părții Contractante unde se solicită recunoașterea sau executarea sau în limba engleză.

Articolul 20

Legea aplicabilă

(1) Procedura privind recunoașterea și executarea hotărârilor este reglementată de legea Părții Contractante unde se solicită recunoașterea și executarea.

(2) Instanța care hotărăște asupra recunoașterii și executării se va limita la verificarea condițiilor prevăzute de articolele 17-19 din Acord, fără a examina fondul hotărârii.

Articolul 21
Transferul sumelor de bani și transmiterea proprietății

Prevederile prezentului Acord referitoare la recunoaștere și executare nu aduc atingere prevederilor din legea Părților Contractante privind transferul sumelor de bani și transmiterea, în străinătate, a proprietății obținute ca urmare a executării unei hotărâri judecătorești străine.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 22
Relația cu tratatele internaționale

Prezentul Acord nu aduce atingere celorlalte tratate internaționale care conțin prevederi în materia reglementată de Acord, la care Părțile Contractante sunt sau vor deveni Părți.

Articolul 23
Soluționarea divergențelor

Orice divergență între Părțile Contractante care poate rezulta din aplicarea prezentului Acord va fi soluționată pe cale diplomatică.

Articolul 24
Intrarea în vigoare și valabilitatea

(1) Prezentul Acord va fi ratificat de către Părțile Contractante și va intra în vigoare la 30 de zile după schimbul instrumentelor de ratificare.

(2) La data intrării în vigoare a prezentului Acord „Convenția de asistență juridică în materie civilă și penală între Republica Turcia și Republica Socialistă România”, semnată la Ankara la 25 noiembrie 1969, își încetează valabilitatea.

(3) Prezentul Acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă nedeterminată.

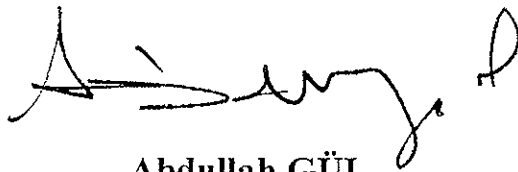
(4) Fiecare Parte poate denunța Acordul prin notificare scrisă. În acest caz, Acordul va rămâne în vigoare pentru o durată de 12 luni de la data primirii de către cealaltă Parte a notificării privind denunțarea.

Drept pentru care, subsemnații, legal împuterniciți în acest scop, au semnat prezentul Acord.

Semnat la Ankara, la 28 septembrie 2005, în două exemplare originale, fiecare în limbile turcă, română și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe de interpretare va prevala textul în limba engleză.

**Pentru
REPUBLICA TURCIA**

**Abdullah GÜL
Vice Prim Ministru
Ministrul Afacerilor Externe**

**Pentru
ROMÂNIA**

**Monica Luisa MACOVEI
Ministrul Justiției**

